

POSTADRES Postbus 250 T 0297 29 16 16
3640 AG Mijdrecht F 0297 28 42 81
BEZOEKADRES Croonstadtdlaan 111 E gemeente@derondevenen.nl
3641 AL Mijdrecht I www.derondevenen.nl

RES-regio Noord-Holland Zuid

DATUM 29 september 2020
UW KENMERK --
ONS KENMERK 0046830/RU
UW BERICHT VAN --
CONTACTPERSOON Paul van Tongeren
DOORKIESNUMMER 0297 1695
E-MAIL p.vantongeren@derondevenen.nl

ONDERWERP

reactie op ontwerp RES

Geachte heer, mevrouw,

Met deze brief geven wij een reactie op de concept Regionale Energiestrategie Noord-Holland Zuid. Zoals al eerder ambtelijk en bestuurlijk aangegeven maken wij ons grote zorgen over de concept RES Noord-Holland Zuid met daarin 4 zoekgebieden voor windmolens op de grens met onze gemeente. In deze brief lichten wij onze zorgen toe. Gelet op het ontbreken van een goed proces, waarbij belanghebbenden worden betrokken en meer naar de regionale impact wordt gekeken, lijkt het ons onjuist om nu te kiezen voor het plaatsen van windmolens aan de grens van onze gemeente. Kortom: de belangen van De Ronde Venen en haar inwoners zijn op dit moment nog niet meegewogen in uw besluit.

Samenvatting

Op basis van de ontwerp RES hebben wij het beeld dat u bij het bepalen van zoekgebieden voor windenergie een goede ruimtelijke ordening en de belangen van bewoners buiten uw energieregio nog onvoldoende heeft meegewogen. Dit baseren wij op de inhoudelijke keuzes en het proces dat u heeft doorlopen. U plaatst 4 zoekgebieden op de grens met onze gemeente. De gebieden omsluiten de noordoost hoek van onze gemeente. De belangen van de inwoners van het gebied dat centraal in deze zoekgebieden ligt heeft u niet meegewogen. Dit is een onevenredige last voor ons gebied en onze inwoners. Wij vragen u geen windmolens te plaatsen aan de grens van onze gemeente.

Het betreft de zoekgebieden:

1. A2-Ouderkerkerplas
2. Amstel III en omgeving
3. Gaasperplas / Driemond
4. Aetsveldsepolder

REGISTRATIENUMMER

VERZONDEN

Voor het vervolg vragen wij u het landschap en omgeving van zoekgebieden centraal te stellen. Kijk waar de impact van zoekgebieden voor windmolens stapelt. In de huidige schets van het vervolgproces lezen wij nog onvoldoende dat de belangen van (de inwoners van) onze gemeente meewegen.

Buiten de exacte locaties van zoekgebieden vragen wij u bij uw ambities voor lokaal eigendom onze inwoners volwaardig te betrekken. Daarnaast zoeken we graag samenwerking in de benutting van het elektriciteitsnetwerk.

Onderbouwing

Hieronder werken wij ons standpunt op onderdelen verder uit aan de hand van diverse fragmenten uit de ontwerp RES.

1. Weeg de gevolgen voor onze gemeente en het totale landschap, mee

U schrijft:

Daarnaast willen we hier benadrukken dat een integrale afweging nog niet is gemaakt. Bij de keuze voor zoekgebieden is uiteraard nagedacht over beperkingen vanuit leefbaarheid, ruimte, natuur, landschap en milieu, over slimme combinaties maken van energievraag en -aanbod en of er draagvlak voor is. De integrale afweging gebeurt echter als we een stap verder zijn in de verkenning. (voorwoord p.3)

Wij zien dat u de integrale afweging nog niet heeft gemaakt. Wij herkennen niet dat er is nagedacht over beperkingen vanuit leefbaarheid, ruimte, natuur, landschap en milieu, slimme combinaties en draagvlak buiten uw eigen grondgebied. Er is onvoldoende aandacht voor een goede integrale afweging over ruimtelijke kwaliteit waarbij niet alleen de gevolgen op uw grondgebied, maar ook de gevolgen voor het grondgebied van onze gemeente meeweegt. Wij zien niet dat het participatieresultaat is meegewogen voor zover het niet uw eigen grondgebied aangaat. Wij verzoeken u dit wel te doen.

Overigens concludeert u dat zelf ook al:

Daarnaast valt op dat de zoekgebieden die zijn ontstaan niet altijd vanuit landschappelijke logica zijn gevormd. (aandachtspunten ruimtelijke kwaliteit, p. 40)

U schrijft:

Geen/weinig steun: zon op agrarische gronden, zon/wind in natuurgebieden (duinen, bos) en zon/wind in cultuurhistorisch landschap. (Hoofdpunten uit de bijeenkomsten en werksessies p. 11, p.32)

U schrijft:

En waar niet?

Naast de mogelijkheden en kansen is in de bijeenkomsten heel duidelijk aangegeven waar hernieuwbare energie niet wenselijk is. De cultuurhistorische landschappen, natuurgebieden, duinen en het open landschap in de regio worden zonder uitzondering gekoesterd. Dit vertaalt zich op de kaart in zoekgebieden die voornamelijk tegen het stedelijk gebied aanliggen. Deze keuze is niet alleen om landschappelijke redenen wenselijk, maar ook met het oog op het elektriciteitsnetwerk. Vraag en aanbod van energie liggen hier immers dicht bij elkaar. (p. 12, p.33)

U schrijft:

Zo dient de toekomstige energiemix passend te zijn bij de unieke regionale landschappelijke en gebiedskwaliteiten en de economische kansen van het gebied. (regionale uitgangspunten, p. 116)

De genoemde vertaling in de zoekgebieden herkennen wij niet. Sterker, we zien juist dat de zoekgebieden tegen cultuurhistorisch, open landschap aanliggen. Sommige zoekgebieden hebben (deels) de status van UNESCO werelderfgoed. Voor andere zoekgebieden loopt de aanvraag om (deels) UNESCO werelderfgoed te worden.

U schrijft:

In de Gooi en Vechtstreek laat men duidelijk zien trots te zijn op het oudste cultuurhistorisch landschap van Nederland. Deze natuurrijke en mede daardoor kwetsbare omgeving leent zich minder voor grootschalige opwekking van windenergie. De ambitie is daarom vooral gericht op zonne-energie (zon op grote daken en parkeerplaatsen) en forse energiebesparing. De zoekgebieden voor windturbines bevinden zich bijna uitsluitend langs infrastructuur aan de randen van het gebied. (1.6 Wat gebeurt er al in de regio, waar staan we nu?, p. 28)

Met het zoekgebied Aertsveldse polder kiest u er voor de randen van uw eigen gebied op te zoeken. Daarmee ontziet u niet het oude cultuurhistorische landschap, de gevolgen vallen voor het grootste deel buiten uw gebied.

U schrijft:

Zoekgebied Aetsveldsepolder. Ten zuiden van Weesp is een zoekgebied voor windenergie gedefinieerd. Gezien dit een weidevogelkerngebied is zal ook hier nadere verkenning in overleg met provincie en natuurorganisaties moeten plaatsvinden. Het gebied behoort tevens tot de Stelling van Amsterdam, Unesco-Werelderfgoed. Ook grenst het gebied aan een zoekgebied van Amsterdam, waardoor eventuele ontwikkeling in samenhang zal worden gezien. (zoekgebieden, p. 113)

U vergeet hier te melden dat het zoekgebied ook grenst aan onze gemeente. Ontwikkeling van het zoekgebied moet in samenhang met ontwikkelingen en landschappelijke kwaliteit van het aangrenzende gebied in onze gemeente worden gezien. Wij gaan hierover graag met u in gesprek.

Voor deelgebied Amsterdam schrijft u:

Het Amsterdamse gemeentebestuur kiest ervoor om álle technisch mogelijke locaties te benutten voor het zoeken naar de realisatie van grootschalige opwek van duurzame elektriciteit door zon en wind. Er worden geen gebieden bij voorbaat uitgesloten. Dit vertaalt zich in twee typen zoekgebieden: 1) gebieden met een energie-ambitie en 2) 'extra' zoekgebieden met als voorwaarde 'nee, tenzij' voor zon als de ambitie niet in het eerstgenoemde type gebieden gerealiseerd kan worden. Deze verdeling in twee type zoekgebieden sluit aan bij de kwetsbaarheid van de gebieden, de wens van inwoners, om voor grootschalig zon eerst op de daken te zoeken en de verschillende beperkingen. (Keuze Amsterdam, alle mogelijkheden benutten, p. 106)

De sterke focus op technische mogelijkheid en niet op landschappelijke kwaliteit komt niet overeen met wat u in hoofdstuk 2 schrijft over een zorgvuldige ruimtelijke afweging. De focus op technische argumenten kan grote gevolgen hebben voor ons landschap. Wij roepen u dan ook op om ruimtelijke kwaliteit een grotere rol te geven in het proces.

U schrijft:

Samenhang met omliggende RES-regio's

Als RES-regio's hebben we een verantwoordelijkheid om keuzes die regio-overstijgende effecten kunnen hebben, af te stemmen met omliggende RES-regio's. Deze afstemming is gericht op een goede kwaliteit van de leefomgeving. De energietransitie vraagt om een integrale benadering en om een passende weging van belangen. Dat speelt nog meer in gebieden die qua ruimtelijke kwaliteit uniek en kwetsbaar zijn. In die gebieden lopen veel ontwikkelingen gelijktijdig. Zonder passende afstemming kan dit tot onsamenhangende keuzes leiden. Dit geldt bijvoorbeeld in Noord-Holland Zuid voor de UNESCO werelderfgoederen als de Beemster en de Stelling van

Amsterdam maar ook voor het Groene Hart en het IJsselmeergebied die zich over meerdere RES-regio's uitstrekken. Zowel in provinciaal als Rijksbeleid (de Nationale Omgevingsvisie) wordt het belang van dit soort gebieden benadrukt. Voor dit soort regio overstijgende gebieden wordt in samenwerking met de relevante overheidspartijen zoals BZK en RWS gewerkt aan gedeelde uitgangspunten voor hernieuwbare energieopwekking.

Wij ondersteunen uw pleidooi voor een goede kwaliteit voor de leefomgeving uit het eerste deel van dit fragment. Echter, BZK en RWS maken geen onderdeel uit van een RES-regio. Wij roepen u op samenhang te creëren door met de omliggende RES-regio's, gemeenten en inwoners samen te werken.

2. Neem het landschap als uitgangspunt bij de bepaling van zoekgebieden, niet een bestuurlijke grens

U schrijft:

Effecten op het landschap

De effecten van mogelijke opwek van hernieuwbare energie op het landschap van de zoekgebieden in Noord-Holland Zuid worden beoordeeld aan de hand van vier verschillende invalshoeken. De zoekgebieden zijn per deelregio beoordeeld, waarna de beoordeling is geaggregeerd tot een beoordeling op energieregioniveau. In de nadere uitwerking richting RES 1.0 is het van belang dat de specifieke effecten van de zoekgebieden na concretisering worden beoordeeld. Zo kunnen keuzes worden gemaakt, zowel binnen als tussen de zoekgebieden in de bredere context van de hele regio. (effecten op het landschap, p. 35).

De 4 invalshoeken zijn: aansluiting op huidig beleid, aansluiten bij bestaande landschappelijke kwaliteit, bijdrage aan duurzame energielandschappen, bijdrage aan provinciale ruimtelijke kwaliteit.

Voor een goede beoordeling van de impact op het landschap is het noodzakelijk dat het landschap als uitgangspunt wordt genomen en niet bestuurlijke grenzen zoals een provinciegrens of een RES-grens. Op basis van wat u schrijft lijkt u de energieregio centraal te stellen. Wij roepen u op het landschap als uitgangspunt te nemen bij de beoordeling van de impact op het landschap.

U schrijft:

Met de juiste aandacht en uitwerking van de zoekgebieden, kunnen de gebieden bijdragen aan de provinciale ruimtelijke kwaliteit. Zo is de overgang tussen landschapstypen een aandachtspunt, bijvoorbeeld in Waterland langs de A10 en bij overschrijding van grenzen van de energieregio. Het grootschalige open landschap in de Beemster en Wormer, de Haarlemmermeer, rond Weesp en in

het IJmeer vragen vanwege de impact op de omgeving ook om zorgvuldige inpassing van energie-opwek. (bijdrage aan de provinciale ruimtelijke kwaliteit, p. 37).

Deze 4^e invalshoek om de effecten op het landschap te beoordelen versterkt het beeld dat de administratieve grens centraal staat. Begrijpen wij goed dat overschrijding van de energieregio slechts in beeld is als 'aandachtspunt' bij de 'uitwerking' van zoekgebieden en dan vooral bij de 'overgang tussen landschapstypen'? Wij roepen u op het landschap als uitgangspunt te nemen bij het bepalen van zoekgebieden, niet alleen bij de invulling er van.

3. Organiseer participatie voor de mensen die met de gevolgen te maken hebben

U schrijft:

De globale zoekgebieden die in hoofdstuk 2 tot en met 8 worden beschreven, zijn na een uitvoerig participatieproces met de betrokken overheden, inwoners, maatschappelijke partners en stakeholders tot stand gekomen. Hierbij is rekening gehouden met de draagkracht en unieke kenmerken van het landschap in onze regio en is veel aandacht besteed aan ruimtelijke inpassing van hernieuwbare opwek. (1.4 Samenspel van overheid, inwoners en bedrijfsleven, p. 23)

U plaatst 4 zoekgebieden op de grens met onze gemeente. Deze omsluiten het noordoosten van onze gemeente. De inwoners die centraal tussen deze zoekgebieden wonen, het gebied waar de impact stapelt, zijn tot op heden niet voldoende in de gelegenheid gesteld te participeren. Dat wil zeggen: gehoord te worden en hun inbreng meegewogen te zien in de beleids- en besluitvorming. Dit geldt voor alle 3 de deelregio's.

- In de zoekgebieden Gaasperplas / Driemond en Amstel III en omgeving (deelgebied Amsterdam) hanteert u voor participatie bij de uitwerking van de zoekgebieden tot op heden een afstand van 350 meter. Dit is een veel kortere afstand dan dat op basis van het juridische begrip 'belanghebbende' betrokken zou moeten worden. Bovendien is het geen redelijke afstand voor de impact van een windmolen in een open landschap.
- In het zoekgebied A2-Ouderkerkerplas (deelgebied Amstelland) is de participatie tot op heden beperkt tot een handvol adressen op de gemeentegrens van onze gemeente.
- Voor het zoekgebied Aetsveldsepoolder (deelgebied Gooi en Vecht) is er voor überhaupt geen contact geweest met onze inwoners of een uitnodiging daartoe (lokaal atelier 50 Weespers).

Wij roepen u op onze inwoners veel meer te betrekken bij het proces. Stel de mensen in de omgeving van zoekgebieden centraal, niet uw eigen inwoners.

4. Conclusie: pas de zoekgebieden aan

U schrijft:

Over de status van de zoekgebieden zijn we duidelijk: deze liggen nog niet vast, maar zijn een eerste proeve. Ze geven zeker de denk- en zoekrichting aan, maar er kunnen nog steeds zoekgebieden afvallen of bijkomen. Deze verdere uitwerking gebeurt in de komende periode als we aan de RES 1.0 gaan werken. (voorwoord p.3)

U schrijft:

Bij de concretisering richting de RES 1.0 wordt de discussie over de specifieke zoekgebieden ook concreter onder andere doordat dan meer regionale en lokale effecten en belangen inzichtelijk worden. (effecten, p.12)

U heeft 4 zoekgebieden aangewezen op de grens met onze gemeente. Hiermee ontstaat er een concentratie van zoekgebieden die een deel van onze gemeente omsluit. Dit is een onevenredige last voor onze inwoners en ons landschap. Wij roepen u op geen windmolens te plaatsen aan de grens van onze gemeente. De 'extra zoekgebieden' geven u die ruimte.

Ongeacht de exacte locatie van zoekgebieden hebben wij nog twee aanvullende verzoeken:

5. Organiseer lokaal eigendom voor omwonenden uit onze gemeente

U schrijft:

Verdeel de lusten en de lasten: opbrengsten uit wind- en zonne-energie moeten ook ten goede komen aan de gemeenschap. (Hoofdpunten uit de bijeenkomsten en werksessies p. 11)

U schrijft voor het deelgebied Amsterdam:

Keuze Amsterdam: minimaal 50 procent lokaal eigendom. Amsterdam streeft bij deze ambitie naar minimaal 50 procent lokaal eigendom (inwoners en/of bedrijven). Indien dit niet zo is, zal Amsterdam zorgen dat omwonenden door een andere manier mee profiteren en dit vast leggen in een omgevingsovereenkomst. (4.6 proces en invulling aanbod in de zoekgebieden, p. 106)

Wij onderschrijven het belang van het delen van de lusten en de lasten. Wij nemen aan dat de verdeling van de lusten ook geldt voor onze inwoners. Wij helpen u graag hierbij met communicatie.

6. Zoek de samenwerking op in het kader van het elektriciteitsnetwerk

Voor optimaal gebruik van het elektriciteitsnetwerk is afstemming essentieel. Zon- en windinitiatieven in verschillende gemeenten en RES-regio's zullen gebruik maken van dezelfde elektriciteitsstations en -

netwerk. Om overbelasting van het netwerk en vertraging van projecten te voorkomen, is afstemming nodig. Zowel in Uithoorn als in Amsterdam bij de A2 lijkt er in 2030 nog ruimte te zijn. Dit is nabij gebieden waar wij mogelijk op termijn onvoldoende netwerkcapaciteit hebben. Wij gaan graag met u in gesprek over de mogelijkheden en behoeften in het kader van het elektriciteitsnetwerk.

Tot slot

Inmiddels heeft het bestuurlijk overleg met onze buurgemeenten vorm gekregen. Dit willen wij graag vasthouden en verbeteren zodat we daadwerkelijk samenwerken en niet verrast worden door ingetekende zoekgebieden of vergaande plannen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van de gemeente De Ronde Venen,

Lilian Schreurs
secretaris

Maarten Divendal
Burgemeester

BIJLAGE(N)

--

REGISTRATIENUMMER